1874. VI. évfolyam. 95. szám. Szombat, május 16.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz a minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A tükör.

+ A képviselőház folyó hó 13-dik napján tartott ülésében Magyarország szomoru helyzetének oly tükre tárult elénk, melybe csak fájdalommal tekinthetünk.

Mind állami önállóságunk — jobban mondva: függőségünk — tekintetében, mind nyomorult pénzügyi s átalában társadalmi szánandó helyzetünkre vonatkozólag oly kép tárult elénk, melynek sötét háttere a jövő reményére is gyászos visszahatással van.

Bittó miniszterelnök a valót állitá elénk, midőn kimondá, hogy a magyar kormány nem érvényesitheti befolyását a nemzet érdekében a hazánk kincseit elnyelő közös költségek apasztására.

Igaz, hogy ez önbevallás elitéli az uralkodó jobboldali többséget, mely nemcsak főtörekvései közé számitotta, hogy teláldozza a magyar nemzet önállósága biztositékait, s a nemzeti sarkalatos jogok feletti rendelkezést megoszsza az osztrák országgyülés kiküldötteivel; hanem még most is, midőn 7 éven át bebizonyult e szerencsétlen politika nemzetölő rombolása, ragaszkodik ahoz, s fennen hirdeti, hogy az 1867-ki közösügyes alapon áll.

Másfelől annál csodálatosabb, hogy a balközéppárt azon része, mely a nov. 7-kei határozatot létrehozta, egyfelől ma is hajlandónak látszik a közösügyes alapon is kormányt vállalni, más párttal egyesülten. — sőt Bittó miniszterelnöknek őszinte bevallását még ostrom alá is veszi; vagy ha csakugyan ostrom alá veszi a kormány álláspontját, — hogyan nem engedi magát oda tereltetni, hogy a november 7-dikei határozatot visszavonja?!

Ghyczy Kálmán pénzügyminiszter soha sem ostromolta erősebben a közösügyes állapotot, mint épen május 13 ki nagyszerü előterjesztésével.

Az ország vagyonának folytonos apadása és állami deficziteinknek fokozatosan és pedig óriási mérvben növekedése napnál világosabbá teszi végmegromlásunk felé tereltetésünket; ami az idegen érdekeket dajkáló közösügyes politika gyászos következménye.

És még sem akar látni, nem akar hallani a Deákpárt, mely — ugy látszik — mint a strucz madár a veszély elől porba dugja fejét!

Valóban az elernyedés, a korhadás a phyzikai és szellemi megsemmisülés átka nehezedik e pártra, mely vakon rohan, lelkiismeretlen eljárásával végveszélybe dönteni a nemzetet!

És a november 7-kei határozat álláspontjára helyezkedett ellenzék, nem ijed meg, midőn a tükörbe néz, mely ama párttal solidaritását mutatja?!

A haza dult arczát csak a hon nemtője deritheti fel és pedig csupán a nemzeti önállóság harczosainak segélyével!

— **Nagyváradon** Teleszky István csakis a Deákpárt jelentékeny részének a Tiszapárthoz csatlakozása által győzött. A rászavazott Deákpárti tagok számát 100-on felyül teszik; a többség pedig csak 51 volt. Jellemző — hogy a Dus László ipa is — jobboldali — Teleszkyre szavazott.

— **József főherczeg** margitszigeti nyári lakában tegnapelőtt családi körében ülé meg házasságának tizedik évfordulóját. Ugyanezen a napon a főherczeg több magas vendéget is fogadott, ugy hogy a főherczegi lakás szüknek mutatkozott, s ennélfogva az alant levő vendéglőben ebédeltek. A vendégek között van több. ki Bécs s a külföldről rándult ide gyógykezelés végett, s a lakások annyira el vannak foglalva, hogy a folyton érkező megrendeléseknek alig tehetnek eleget.

— **Az igazságügyminiszteriumban** egy törvényjavaslat készült el, melynek czélja a Verbőczy „Hármas könyve“ alapján sarkaló és a magyar kor igényeivel többé már össze nem egyeztethető, ingadozó jogállapotot, melyben a nagykoruság jelenleg van, megszüntetni. A javaslat megtartja a régi magyar jog azon helyesnek bebizonyult intézkedését, hogy a nő férjhezmenetele által nagykoruvá válik, de egyuttal kimondja, hogy a hajadon huszonnégy éves korában szintén teljesen nagykoru lesz.

— E hó 15-ről kelt sürgöny szerint több napon át Bécsben oly nagy, és sok esőzés volt, — hogy a vizártól rendkivül félnek, s elővigyázatból a bécsi folyón minden közlekedés beszüntettetett.

— **Stiriában** — hivatalos jelentések szerint — majd minden folyóviz és patak kiáradt, s igen nagy földterületek viz alatt vannak; a vasutak sok helyen megrongáltattak s oly veszélyesekké lettek, hogy a közlekedés több helyen beszüntettetett. A császár megengedte, hogy a Beethoven nevének megörökitésére készittetni szándékolt emlékre 6000 ft. fordittassék.

Külföld.

Francziaország. Piccon nizzai képviselő levelet intézett a nemzetgyüléshez, melyben a képviselőségről lemond, és a Nizzában mondott beszédére vonatkozólag kijelenti, hogy az arról irott hirlapi közlemény koholmány, — mert ő csak azt mondta, hogy: „ha Nizzának visszacsatolása Olaszországhoz lehetséges, ugy az csak önkéntes egyesség által eszközölhető. Beauregard savoyai képviselő tiltakozik a Piccon nyilatkozata ellen, és azt mondja: „ha Savoyában van is némi véleménykülönbség, egy dologban még is ugy a királypártiak, mint a köztársaságiak egy véleményben vannak a mi pedig nem más, mint az, hogy: „éljen Franczia ország“ és hogy ezt mennyire érezzük, megmutattuk a legközelebbi háboruban.“

A jobb-középpártban vélemény különbség támadt. Broglie hir szerint a septennatusi alkotmány elnapoltatása végett alkudozik, s azt mondják, ugy nyilatkozott, hogy „mi ki fogunk egyezni.“

A második kamara vagy felsőház megalakitását szabályozó törvényjavaslat, hir szerint a következő főbb pontokból áll; neve: nagytanács, lesz 300 tagja, ezekből 150-et a végrehajtó hatalom nevez ki; 150-et a kerületek választanak. Azon marschalloknak, tengernagyoknak, kárdinálisoknak és érseknek, kik a volt senatus tagjai voltak, igényök van a nagy tanácsi tagságra. A kerületek által választandó tagok a legnagyobb adófizetők közül választandók. A nagy tanács jogai ugyanazok mint a nemzetgyülésé. Ezeken kivül joga van a miniszitereket és a köztársaság elnökét feleletre vonni, és felettök itélni. Elnöke a nemzetgyülés tagjai közül választatik, kinek jogához tartozik a köztársasági elnökség esetleges megüresedése alkalmából, mindkét kamarát uj elnökválasztás végett egybehivni. A nagy tanács a mostani kormány tartamának idejét is meghatározhatja. Az adó iránti törvények a nemzetgyülés elé terjesztendők. A köztársaság elnökének joga van, a nagytanácscsal egyetértőleg, feloszlatni a nemzetgyülést.

Mac-Mahon hir szerint erősen ragaszkodik ahoz, hogy czime „köztársasági elnök“ maradjon, mi miatt a királypártiak közt zavar és levertség van.

Spanyolország. A hivatalos Gaceta az alábbirt miniszteri névsort közli: Zabala miniszterelnök és hadügyér, Sagasta belügy, Ullva államügy, Camacho pénzügy, Alonso-Martinez igazságügy, Alonso-Colmenaresa földmivelés, Romero-Ortiz gyarmat, és Rodriguez-Aries tengerészügyi miniszter.

Olaszország. Azt beszélik, hogy a belügyér oly törvényjavaslatot szándékozik előterjeszteni, mely szerint mindenféle irányu bucsujárás eltiltatik.

Haynald érsek e hó 13-án Florenczbe érkezett, hogy ott a nemzetközi füvészegylet gyülését meglátogathassa.

Vidéki élet.

Miskolcz, máj. 14.

Mint országszerte, ugy itt is az időjárásra fordit most a közönség legtöbb figyelmet, mintha tőlünk függne annak intézkedése. A fagy rombolását nem kis mértékben enyhitené itt a mostanában bő mértékben jött áldásos eső, mely egész eleven szint adott a természetnek ha ujabb csapás nem jön; igy még gabonanemüekben kielégitő termést várhatunk.

Szabolcsmegyéből jött emberek beszélik, hogy ott a homokos részen szép termés lesz. Mig a fekete föld nem nyujt reményt sem.

Gyümölcs erre nem igen fog teremni, legfelebb téli gyümölcsöket kapunk. A szőllőkben sok a kár.

Hetfőn országos vásár lett volna itt, de nem volt — vevőközönség.

Az itteni baloldal az országos ellenzéki gyülésre négy képviselőt küldött. Koronázza a siker.

Miskolcz egyik legvirágzóbb egylete a polgári és honvéd lövész egylet, mely legközelebb tartá ez évi megnyitó ünnepélyét. Általános a lelkesedés ez egylet iránt; a díjlövészetre mindig tekintélyes számmal jelenkeznek. Jó volna, ha debreczeni lövészek innen kölcsönöznének egy kis lelkesedést!

A borsodmegyei honvédegylet pedig fel akar támadni halottaiból, segélje is erre a magyarok istene! Az egylet már megszünnek tekintetett, de junius 6-án gyülést tart az ujból megalakulás czéljából!

Isten adjon áldást minden közérdekü nemes törekvésre!

Vidéki élet.

Miskolcz, máj. 14.

Mint országszerte, ugy itt is az időjárásra fordit most a közönség legtöbb figyelmet, mintha tőlünk függne annak intézkedése. A fagy rombolását nem kis mértékben enyhitené itt a mostanában bő mértékben jött áldásos eső, mely egész eleven szint adott a természetnek ha ujabb csapás nem jön; igy még gabonanemüekben kielégitő termést várhatunk.

Szabolcsmegyéből jött emberek beszélik, hogy ott a homokos részen szép termés lesz. Mig a fekete föld nem nyujt reményt sem.

Gyümölcs erre nem igen fog teremni, legfelebb téli gyümölcsöket kapunk. A szőllőkben sok a kár.

Hetfőn országos vásár lett volna itt, de nem volt — vevőközönség.

Az itteni baloldal az országos ellenzéki gyülésre négy képviselőt küldött. Koronázza a siker.

Miskolcz egyik legvirágzóbb egylete a polgári és honvéd lövész egylet, mely legközelebb tartá ez évi megnyitó ünnepélyét. Általános a lelkesedés ez egylet iránt; a díjlövészetre mindig tekintélyes számmal jelenkeznek. Jó volna, ha debreczeni lövészek innen kölcsönöznének egy kis lelkesedést!

A borsodmegyei honvédegylet pedig fel akar támadni halottaiból, segélje is erre a magyarok istene! Az egylet már megszünnek tekintetett, de junius 6-án gyülést tart az ujból megalakulás czéljából!

Isten adjon áldást minden közérdekü nemes törekvésre!

UJDONSÁGOK.

* **Az emlékkerttársulat** május 14-én tartá közgyülését a városháza nagytermében. Számosan voltak jelen, de a nagyobb részt még mindig a régi gárda emberei tették. — A tisztviselőség következőleg alakult meg: elnökké egyhangulag Kovács Lajos polgármester választatott, választmányi tagok lettek: A. Nagy Józsefe, Berger Henrik, Domokos Lajos, Fráter Imre, Gelenczey Pál, Hoffman József, Kaskovics Iván, Katona Lajos, Király Mihály, Kiss Sándor, Komlóssy Imre. K. Tóth Mihály, Kovács János, Lengyel Zsigmond, Oláh Károly, Pekár Imre, Rácz György, Simonffi Imre, Simonffi Sámuel, Dr. Szabó József, Telegdi László, Tüdős János Vass Pál. számvevő Varga Lajos, pénztárnok és jegyző K Tóth Antal. A városi tanács fölkéretni határoztatott, hogy a társulat által megkezdendő munkálatok alapjául a szabályozási vonalat, lejtméretést és a piaczrendezést foganatositsa. Az eddig beadott aláirási iveken: Gelenczey Pál 50 frt. készpénzel, Fáy Árpád 6 évre, évenként 10 ftal, Vincze Viktor 6 évre, évenként 1 ftal Kovács János tanár évenként 1 forinttal, Katona Lajos élelethosz. évenként 4 forinttal, K. Tóth Antal, 50 forinttal járultak a társulat pénztárához. Vajha minél számosabban követnék példájukat s az ifjabb nemzedék is tömörülne a régi bajnokok körül!

* **Steinacker Gusztáv** egykor debreczeni lakos nálunk jó emlékezetben levő derék tudós férfiu ujabb müvére mely „Ungarische Lyriker“ czim alatt folyó évi október hóban fog megjelenni, már figyelmeztettük olvasóinkat. Most e müre ujolag felhivjuk a figyelmet annyivalinkább, mert a magyar költöknek sikerült német forditása a szerző irányában — előbbi müveiből következtetve — átalában el van ismerve. A nevezett mü Kisfaludy Sándortól a legujabb időkig, megjelent — költemények gyüjteménye lesz, 76. költőtől 200 darabban. A tiszta jövedelem fele a magyarországon kolerában elhunytak árvái javára lesz forditandó. — Előfizetési ár 2 ft. 50 kr. a bolti ár drágább lesz. Előfizethetni Debreczenben Steinacher Sándor[illegible] sóraktárnoknál — a sóhivatalban.

* **A főiskolai tüzoltó ifjuság majálisa** (!) junius hó 6-ik napján tartatik meg a nagyerdőn. A május sem tavaly, sem az idén nem mutatkozott alkalmasnak a szabadban tartatni szokott mulatságokra. Innen van, hogy a tüzoltó ifjuság is juniusra volt kénytelen tenni majálisát. Az idő addig bizonyosan jobbra fordul; s kedvezni fog az ifjuságnak, mely oly kedélyes időtöltésben szokta részesiteni vendégeit!

* **Az országos** ellenzéki nagy gyülésre, mely holnap tartatik a fővárosban, többen utaztak el nemcsak városunkból, hanem a közeli vidékről is. E gyülésen lapunk is képviselve lesz, s annak lefolyásáról már hetfőn eredeti tudósitást közlünk.

* **A dalárda köreből** e lap legközelebbi számaiban felmerült hirekre — vonatkozólag nem értjük az illetékes személyek makacs hallgatását. Ha az ellenök emelt ama nehezteléis, hogy egyéni szeszélyből a különben törekvő dalárda terveit kijátszák, nem alapos, akkor csakis részünkről lenne kivánatos, ha nyilvános nyilatkozattételben felvilágositást nyujtanának, különösen a bizottmányi gyülésnek május végére lett elhalasztását illetőleg. Többen.

* **A luhi forrásviz** bizományi raktárát illető hirdetést, — melyben azon forrásviznek természetes állapotában használata szakértő orvosok által hasznosabbnak ismertetik el mint a kénsavas sókat tartalmazó selzi és gleichenbergiek — ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Hymen.** Városunk egyik legkedvesebb urhölgye, a kellemdus és példás szorgalmu Pusztay Etelka kisasszony, folyó hó 14-én váltott jegyet nádudvari elökelő földbirtokos és kitünő gazda Lukács Dezső urral. Méltók lévén egymáshoz, legyen boldog ezen derék pár!

* **Beküldetett.** A nagy hazánk fia Kossuth Lajos által kiadott pénzekből 1 db. 10 frtos, 1 db. 5 frtos, 1 db. 2 frtos, 1 db. 45 és 1 db. 15 pengő krajczárost bárkinek is eladnék 5 frtért osztrák értékben, mivel pénzhiányában vagyok. Ha valaki megvenni szándékoznék, sziveskedjék lakását hirlapilag tudatni. X. Y.

* **A ref. nagy templomban** tegnap délután a három órai szokásos harangozás csaknem ¼ órával később kezdetett meg a rendes időnél, és pedig olyformán mint mikor tüzvészt szoktak jelezni. A harangozónak ezen botrányos cselekvénye mindenesetre megrovást érdemel, mivel a csendzavaró harangozáson mindenki megbotránkozott és azon véleményre jutott, hogy csak ittas ember, vagy gyermek által követtethetett az el. Mindkét esetben botrány marad, és büntetést érdemel. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe.

* **Áldozócsütörtökön** egy czigány gyermek a katholikus templom előtt alamizsnát kéregetett a templomba menő kegyes hivektől, azonban azokat, kik neki alamizsnát nem adtak, elég szemtelen és vakmerő volt szidalommal illetni. Mit észrevevén a rendőrség, illetékes helyre kisértetett.

* **Embertelen boszu.** Egyik helybeli polgártársunk kocsisa, mivel helytelen kivánságát gazdája nem teljesité, megharagudott, s a kapufélfától bucsut vett. Hogy pedig gazdája jobban reá emlékezzék, jónak látta a gondviselésére bizott lovak egyikének farkát tőben levágni. Az embertelen bolond dühös most keresztetik.

* **Egyik ujsoron** két szomszéd asszony összepereit, s mivel az egymáson szóval elkövetett kisebbités az ifjabbat ki nem elégitette, szomszédasszonyának a perpatvar elmulta után csakhamar udvarára repült kakasát megfogta, és annak csőrét tőben elvágván ugy dobta vissza asszonyának. Most az embertelenül kárositott az illető helyen elégtételt követel.

* **Olcsó zenemüvek.** Beküldetett a Fellegi Viktor által szerkesztett Apolló czimü zenemüfolyóirat ez évi 9. és 10-ik kettős száma. Tartalma: Pályanyertes magyar lassu, toborzó és csárdások id. Ábrányi Kornéltól. 2 induló, Juhász Aladártól. 3. Rondo, (zongorára négy kézre) Schmidt Pétertől. 4. Le papillon (etude de salon). Zapf Antaltól. 5.) Dal szöveg nélkül (hegedüre zongora kisérettel), Balla L Jánostól. 6.) Két régi magyar dal: I. Etele. II. Etelka. 7.) Jászberényi emlék (polka mazurka) Kis Bélától. A boritékon. A zenei hallásról s azokról, kik ilyennel nem birnak. Sincertől. — Kőszeghi Károlytól, — Vegyes. — Az „Apollo“ zeneműfolyóirat I. és II. évfolyamának tartalom jegyzéke. Előfizetési ár egész évre (mintegy 100 válogatott zenemüre) 6 frt. félévre 3 frt. A jelen kettősszám ára külön 1 frt. Az előfizetés vidéken a legczélszerübben a postahivataloknál posta utalványozás utján eszközölhető, Pesten Gril udv. könyvkereskedésében, dorotya-utcza, Budán az „Apolló kiadó hivatalában, iskola-utcza 681. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható. Ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe!

* **Nagybányáról** a következő gyászjelentést kaptuk, mit részvéttel közölünk: Tótfalusy Károlynak özvegye szül. Balog Josefa és gyermei. Mátyás és Mária elkeseredett szivvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, szeretett gondos atyának. Tóthfalusy Károlynak folyó hó 11-én viradóra tüdőszélhüdésben élte 39-ik évében történt gyászos kimultát. A boldogultnak földi részei f. hó 13-án délután 4 órakor saját házánál tartandó rövid könyörgés és ezt követőleg a református egyházbani gyászszertartás után, a helybeli ref. sirkertben fognak az örök nyugalomnak átadatni. Béke hamvaira.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Május 13. —

Bittó miniszterelnök Tisza Kálmánnak a közösügyi kiadásokra vonatkozó interpellációjára felelt. Feleletében különösen kiemelte, hogy a delegácció levén hivatva a közös költségek megállapitására, ezekért a kormány nem lehet felelős. Tisza K. erre élesen felelt, beszédéből adjuk a következőket:

Tisza Kálmán: T. ház! Én óhajtottam és reménylettem, hogy miniszterelnök ur azt fogja mondani: igenis ismerjük a nekünk biztositott jogot és kötelességet, igyekeztünk azt gyakorolni, fogjuk most is gyakorolni, és azon leszünk, hogy az ország helyzetének megfelelőleg lejebb szállittassanak a költségek. (Mozgás jobb felől.) Vagy ha ezt nem tehette, elvártam volna, hogy ha bármely okon maga részéről ugy látta, hogy el kell, hogy azon költségvetést fogadja, hogy ebbe bele nyugodjék, férfiasan álljon a ház elé és mondja meg: mi tettünk a mit lehetett, az ország érdeke a jelen viszonyok közt is ezen költséget megkivánja, — itéljen a ház felette. (Helyeslés balfelől.)

Az első kielégitő, a másik férfias és miniszterelnökhöz illő válasz lett volna, ha nem is elégitett volna ki. (Helyeslés balfelől.) De nem tehetek róla, azon válasz, a melyet a miniszterelnök urnak adni méltóztatott, szerintem nemcsak ki nem elégitő és nemcsak államférfiuhoz, a minek egy miniszterelnöknek lenni kellene, nem illik, de átalában férfihoz sem. (Ah! Ah! jobboldalon. Élénk helyeslés balról. Csernátony Lajos: Ez botrány!)

A miniszterelnök ur azt mondja, hogy ő és a miniszterium feleletre ezen czimen nem vonható azért, mert a befolyás mindkét miniszteriumnak lévén megadva, természetesen egyik sem érvényesitheti egyoldalulag saját akaratát. Hogy a magyar miniszterium önállólag, magában nem érvényesitheti saját akaratát ezen költségvetésekkel szemben, ez egy fájdalmas tény, melyet mindenki tud, a ki azon törvényt ismeri. De én ugy gondolom, hoy ha egy miniszteriumnak befolyása adatik valamire és ha azon miniszterium és miniszterelnök érti feladatát, nem mondhatja azt, hogy én befolyásomat megpróbáltam, de nem sikerült, mert nemcsak tőlem függött, én tehát felelős nem vagyok, hanem azon miniszterium vagy meg van nyugtatva, hogy helyes az, a mi történik, akkor befolyásáért elvállalja a felelőséget, vagy ha nem helyes a mi történik, akkor utójára tárczájáról is lemond. (Élénk helyeslés balfelől.) Mintsemhogy azt mondja: nem lehetek felelős, mert nemcsak tőlem függ. (Élénk helyeslés balfelől.)

De azt mondá a miniszterelnök ur, hogy illusióvá tétetik az által a közös miniszterek felelőssége a delegációk irányában. Én ezt nem vagyok képes megérteni. A közös miniszterium felelős a delegációknak a költségvetésért, melyet beterjeszt és a két fél miniszteriuma felelős mindenik saját törvényhozása előtt azért, hogyha befolyását ugy gyakorolta, hogy azon költségvetés helytelenül állapittatott meg: a felelősségnek kell állani itt, a felelősségnek kell állani ott s egyik a másikét egyátalában le nem rontja. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Magyarországot, t. ház, az ujabb időkben sok csapás érte, de nem érheti nagyobb csapás, mintha miniszterelnöke azért, hogy egy magára nézve talán kellemetlen helyzetből könnyebben megszabaduljon, a törvényben még létező ugyis csekély garanczíát is megtagadja. (Élénk helyeslés balfelől.)

Ebből méltóztatik a t. háznak látni, hogy én a miniszterelnök ur válaszát részemről tudomásul nem vehetem, és fentartom magamnak, hogy a szükséghez képest ez iránt a további lépéseket, — ha jónak látom, — megtegyem.

Elnök felteszi a kérdést, jelentvén, hogy 20 tag névszerinti szavazást kér.

Igennel szavazott 171, nemmel 112, tehát volt 167. E szerint a ház a miniszterelnök válaszát tudomásul veszi. A többség 59.

Ezután Ghyczy Kálmán tett előterjesztést szomoru pénzügyi viszonyainkról. A nagyfontosságu és igen terjedelmes előterjesztést, mely több izben hangos éljenzéssel fogadtatott — lapunk szük keretében egészen nem közölhetvén, kivonatban adjuk belőle a következőket:

Ghyczy Kálmán: T. ház! (Halljuk!) Ezen helyről tett egyik első felszólalásomban kijelentettem a t. ház előtt, hogy nyilt pénzügyi politikát szándékozom követni. (Halljuk!) E szavakat óhajtom most beváltani. Nem tudom, jól cselekszem-e, ha leplezetlenül akarom föltárni a t. ház előtt pénzügyünk állását; de azon véleményben vagyok, hogy az ország vagyona a nemzetnek tulajdona és a nemzet képviselőinek kell ismerniök a nemzet vagyonának állását.

Az elmult évben a földadóból 35.270.000 ft folyt be és igy 558.000 fttal kevesebb az előirányzatnál, és 1.029.000 fttal több az 1872-dik esztendei eredménynél; háziadó fejében 8.304.000 ft folyt be. az 1872-dik esztendei eredménynél 379 ezerrel, az előirányzatnál 736 ezer fttal több; jöv. adó befolyt 11.571.000 ft. a mely összeg az 1872-iki évi eredménynél 1.759,000 fttal több, az előirányzatnál 537,000 fttal kevesebb; a személyes kereseti adóból 8.155,000 frt. az 1872-dik esztendei eredménynél 100,000 fttal több, 913,000 fttal kevesebb az előirányzatnál. A fogyasztási adókat illetőleg a szeszadó 6.180,000 ftot hozott be, a boradó 2.750.000 ftot, a husadó 2.060,000 ftot, a söradó 1.381,520 ftot. A czukoradó 1.088.000 ftot eredményezett, 16,000 fttal kevesebbet az előző év eredményénél, és 465,000 fttal kevesebbet az előirányzatnál. A bélyegekből 6.520,000 ft jövén be, ez összeg az előirányzatot 802,000 fttal haladta meg és 1.184.000 fttal az előző év eredményét. A jogilletékek 12.867,000 ftot hoztak, 919,000 fttal többet az előirányzatnál, 2.109.000 fttal többet az előző év eredményénél. A dohány 11.690,000 ftot eredményezett, 1.950,000 fttal kevesebbet az előző év eredményénél és 2.861,000 ftta! kevesebbet az előirányzatnál.

A lotto-jövedelem 1.515.000 ftot, többet az előző év eredményénél 66.000 fttal, — és 413.000 fttal többet az előirányzatnál. A só 10,537.000 ftot eredményezett, tehát az előző év eredményénél kevesebbet 1.156,000 fttal, az előirányzatnál 1,711.000 fttal. Itt csakugyan azon sajnos tapasztalás mutatkozik, hogy az 1873. évben 158,000 mázsával kevesebb só fogyasztatott el, mint az előző évben. A mi egyébiránt magát a jövedelmet illeti, az nem kevesbedett.

Következik mostan egyik égető sebe államháztartásunknak, az államjószágok és erdők rovata. Az államjószágok és erdők jövedelme fejében előirányozva volt 1873-ban 7.560,000 ft, bejött 2.488.000 ft, és igy 1.991.000 fttal kevesebb az előző év eredményénél, 5 millióval kevesebb az előirányzatnál. (Mozgás.) A jószágokra nézve ezen különbözetet illetőleg felvilágositásul szolgálhatnak talán a mostoha időviszonyok, a mi pedig az erdők jövedelmének elmaradását illeti, az ered a faárak lejebb szállásából, a fogyasztás csökkenéséből, és a készletek nagyságából, melyeket el nem adhatnak s melyeknek további tetemes szaporitása már be is tiltatott.

A második tétel, mely szintén nagyon terheli államháztartásunkat, a bányászat és pénzverés. Itt jövedelemről egyik évben sem lehetett már régóta szólni, most is csak hiányt jelenthetek be, — jelesül 2.512,000 ftot tett a bányászat és pénzverés hiánya a mult év lefolyása alatt. 1.991,000 fttal nagyobb hiány ez, mint 1872-ben volt s 1.639.000 fttal nagyobb hiány, mint előirányoztatott.

Hasonló megjegyzés alá esnek az államvasutak, melyeknek jövedelme előirányozva volt, 3.329.600 fttal és beszolgáltatott 1.353,000 ft és igy 84,000 fttal kevesebb, mint az előző évben, s 1.975,000-el kevesebb, mint előirányozva volt.

A pénzügyminiszterium rendkivüli bevételei is 5.417,000 fttal tettek kevesebbet, mint előirányozva volt, különösen azért, mert az eladásra kitüzött jószágok nem adattak el a közbejött körülmények miatt, az állami előlegek nem folytak be, s az ingó államvagyon sem adatott el azon mérvben, mint preliminálva volt.

Mi már a kiadásokat illeti, ezekre nézve mindenek előtt meg kell jegyeznem, hogy kölcsöneink kamatjai nagyban növekedtek. 7.807,000 ft adatott ki a mult évben kölcsöneink kamatjára, 406.000 fttal kevesebb mint előirányozva volt, de 5.924,000-el több, mint az előző évben e czimen kiadatott.

A pénzügyminiszterium rendkivüli kiadásai 1.713,000 fttal többre mentek, mint előirányozva volt. A közmunka és közl. miniszterium a mult évben 27.806,000 ftot adott ki. Kevesebbet ugyan az előirányzatnál 10.357,000 fttal, de az előző év eredményénél többet 17.698,000 fttal. Az igazságügyminiszterium 11.581,000 ftot adott ki, 1.013,000 fttal kevesebbet mint előirányozva volt. — A honv. miniszterium hasonlókép 794.000 fttal kevesebbet adott ki az előirányzatnál.

Azon nagy hiányt, a mely mutatkozott, nagy részben az előirányzatnak vérmes reményekkel készitése okozta; elmaradt ennélfogva több jövedelem, mely preliminálva volt, bekövetkezett több kiadás, melyekre számitás nem volt.

Engedje meg most a t. ház, hogy a mult évben felvett 76 milliós kölcsönre nézve némely lényeges körülményeket emlithessek fel. (Halljuk!) Méltóztatnak tudni, hogy ezen kölcsönnek csak egy harmad része vállaltatott el véglegesen a hitelező consortium csak optiót vállalt. Az első harmadnak fizetését a cosortium 4 rátában ajánlotta meg, ugy hogy az utolsó ráta február utolsó napján fizettessék ki; a

második harmadra nézve azon esetre, ha optió jogával élni fog, a fizetéseket márczius, április és május hónapok végére kötelezte, a harmadik — harmadra nézve pedig a fizetéseket junius és julius hónapokra ajánlotta fel.

A consortium kezdetben nagy előzékenységgel teljesitette fizetéseit s a harmadik részletből is, azon időig, midőn a mostani kormány megalakult, 837 ezer livre sterling névszerinti értéknek megfelelő összeget fizetett be az állampénztárba, befizetett tehát összesen 55 millió forintot o. é. és ezen összeg addig, mig a mostani kormány megalakult, az államnak beállott szükségleteire, a törvény által megállapitott kiadásaira ki is adatott, ugy hogy ezen kölcsönből, melynek egész összege 72 millió ftot tesz o. é., nekem, midőn a kormány tagjává lettem, ha a consortium azon terminusokban fizet, melyek e végre az ajánlata által kijelölve voltak, mintegy 40 millió forintnak kellett volna rendelkezésemre maradni, azonban nem maradt több, mint 16.643,895 ft osztrák értékben, és ebből készpénzben csak 764,740 ft volt az általános magyar hitelbanknál ideiglenesen letéve, 15.879,115 ft pedig azon kincstári utalványokból állott, melyek még azon időben, midőn a miniszterium megalakult, eladva nem voltak.

Megjegyzem még itt, hogy e 15.879,155 frt fölött nekem rendelkezési jogom nincsen, minthogy ezekre nézve a consortium optionalis joga még f. évi junius végéig tart.

Tudomására jutván ez állapotoknak, pontos számitásokat tettem arra nézve, mely fizetések azok, melyek a költségvetési törvény szerint hónapról hónapra az állampénztárra háromlanak, s viszont hónapról hónapra kiszámitottam a lehetséges bevételeket s ez utóbbira nézve a mult év tapasztalatait vettem alapul. S az eredmény az lett, hogy ha f. évi május 1-én az esedékes fizetéseket pontosan teljesiteni akarom, 10 millió forintra van szükségem. Igy a 76 milliót kölcsönzött konsortiumhoz kellett fordulnom, mely három havi előlegként rendelkezésemre is bocsátotta a 10 milliót.

Van azonban e nehézségeknek még folytatása is. Én, a mint emlitettem, pontos számitást tétettem hónapról hónapra az év végéig, és ezen számitásból az jött ki, hogy ha a mint kell és szükséges, előre már fedezni akarom, deczember hónapban azon 17.300,000 forintnyi kiadást, a mely január 1-én a nagy vasuti kölcsön, kamatbiztositások és más kölcsönök kamatai fejében szükségeltetik, akkor én nekem az év végéig azon összegeken felül, a melyek eddig a 76 milliónyi kölcsönből befolytak és még ezentul befognak folyni, 42 millió forintra van szükségem. (Mozgás.)

Mindezeknél fogva t. ház! azon meggyőződésre jutottam, hogy azon 153 milliós kölcsön második részének folyóvá tételét, melyet a t. ház elvileg már az 1873. XXXIII. t. czikkben elhatározni méltóztatott, tovább halasztani nem lehet, mert szükséges gondoskodni, idejében gondoskodni azon összegekről, melyek az államháztartás fentartására megkivántatnak.

Feltártam t. ház a tényállást, ugy a mint van, hogy ismerve azt, a baj orvoslásáról annál sikeresebben intézkedhessünk. És az orvoslásra van is mód, van lehetőség. Mindenek előtt szükséges azonban itt a nemzet áldozatkészségel, még pedig két irányban: egyrészt békés eltürése a nélkülözéseknek, másrészt készséges elvállalása a terheknek.

A pénzügyér azon meggyőződésben van, hogy Magyarország népe a rá kivetett folyó adókat évenkint megfizetheti s egyedül az absolut kormánytól átvett tömérdek hátralék teszi tönkre az adózókat. Ezért helyesnek tartja a 9-es bizottság azon javaslatát, hogy a folyó adók különittessenek el a restantiáktól, ugy hogy az 1875-ik évben már mindegyik adózó a folyó adóról külön adókönyvet kapjon a restantiákra nézve is, és mig a folyó adó teljes szigorral hajtatnék be, a hátralékok bizonyos évekre felosztva hajtassanak be. (Élénk helyeslés.)

Magáévá teszi a miniszter a 9-es bizottságnak a boradóra, a bélyeg- s illetékekre, a számlák és nyugták bélyeges kiállitására, a jövedékekre, az adók községi behajtására vonatkozó javaslatait.

Pénzügyi viszonyaink olyanok, hogy államjavainknak legnagyobb részét, a mint arra alkalom mutatkozik és illő ár elérhető, eladásra kell kitennünk, kivévén mindazonáltal véleményem szerint az erdőket, melyeket utódaink számára az állam tulajdonában fen kell tartani (helyeslés) és a melyekből legfölebb csak azokat tehetjük ki eladásra, melyeknek talaja inkább másnemü müvelésre, mint fatermelésre alkalmas. (Helyeslés.) — Szükséges az államjavak eladása; mert a valóságban nem jön be utánok annyi jövedelem, sem évenkint, mint a mennyi az eladandó jószágok árának kamataiból várható lenne, nem is véve számitásba azon nemzetgazdászati hasznot, mely ezen javaknak a magán ipar kezébe jutása által származnék. (Helyeslés.)

A 9-es bizottságnak az államvasutak csoportositására vonatkozó javaslata szintén igen czélszerü. Részemről csupán pénzügyi szempontból szólva e dologhoz, azt tartom, hogy miután az államvasutak a mult egész évben 1.353,000 ftnál többet az állampénztárba nem szolgáltattak be, ezen most lefolyt negyedévben pedig épen semmit: itt is gyökeresebb intézkedésről kell gondoskodni. (Általános élénk helyeslés.) És ha nem lehet a kezelést jobbá tenni, mint ezt állami kezelés mellett tenni igen nehéz, utóvégre nem lesz más mód, minthogy ezen államvasutakat is vagy eladni, vagy bérbeadni kell. (Élénk helyeslés.)

A közös aktivákat illetőleg megjegyzem, hogy ha ezen összeg két egyenlő részre osztatik is el, akkor — előleges leszámitásával azon 5 milliónak, melyet Magyarország készpénzben átvett — csak 10.150,000 ftot tesz azon összeg, mely Magyarországra még esik, és pedig nem készpénzben, hanem az illető vasuttársulatok részvényeinek szokott árfolyama szerint. Ha pedig a másik elosztási mód fogadtatnék el, akkor épen csak 4.600.000 ftot tesz azon összeg, mely Magyarországra a közös aktivákból esik.

Kérem a t. házat, méltóztassék eme tjavaslatot sietős tárgyalás végett a p. ü. bizottsághoz utasitani.

Törvényjavaslat az állami kiadások fedezésére szükséges kölcsön felvételéről. 1. §. a pénzügyiminiszter felhatalmaztatik, hogy az államra nézve lehetőleg kedvező feltételek alatt ezen kölcsönnek másik felét is, mely névmértékben 76²/₄ millió o. é. ezüst forintot = 7⁹/₄ millió L. St. = 153 milliló német birodalmi értékü markot tesz, kibocsáthassa: vagy esetleg ugyanezen összeg erejéig más államkölcsönt köthessen.

2. §. Ezen kölcsön, illetőleg egyes részei folyóvá tételének határidejét a pénzügyiminiszter a kölcsönt átvevőkkel egyetértve az állami kincstár időnkénti szükségleteihez képest határozhatja meg.

3. §. Az eképen felveendő kölcsönnek felvételei annak megkötése után beczikkelyezés végett az országgyülésnek bejelentendők. 4. §. Jelentörvény végrehajtásával a pénzügyiminiszter bizatik meg.

— Május 15. —

Elnök: Perczel B.

Teleszky István nagyváradi képviselő megbizó levele bemutattatik. (Éljenzés.)

Szeniczei Ödön több torontál megyei községnek Kevevármegyébe kebeleztetés iránti kérvényét beterjeszti.

Onossy Mátyás a belügyminiszterhez interpellatiót intéz, melyben fölemliti, hogy az 1873-ik év folytán Temesmegyében 14,037 születéssel szemben 20,000 halálozási eset mutattatik ki a temesmegyei alispáni hivatal által, habár e megyének legnagyobb része a kolerajárványtól teljesen ment volt. Tehát a szomoru esemény oka nem a járvány dulásának, de nem is a rosz termésnek tulajdonitható, hanem az egészségügyi közegek hiányának mit kiáltólag bizonyit azon tény, hogy 25 nagy községben, hol 40,000 lélek lakik, csak egy megyei és két magánorvos van, azért kérdezi, hogy az 1871-iki XLIII. t. cz. ide vonatkozó rendeleteinek érvényesitésére tétetett e valamely intézkedés?

Irányi Dániel, a pénz- és hitelválság kérdésében benyujtott interpellációjának tárgyalását kéri hetfőre kitüzetni. (Helyeslés.)

Napirenden van a honvédelmi miniszterium épületére vonatkozó törvényjavaslat.

Zsedényi E. szemrehányást tesz a honvédelmi miniszternek, hogy a mostani sulyos pénzügyviszonyok közt kiván palotát épittetni, s számokkal igazolja annak ez időszerinti helytelenségét, s kéri majd csak az 1867-dik évi állam költségvetés alkalmával tárgyalás alá vétetni.

Szende Béla a törvényjavaslatot időszerünek, és el nem odázhatónak igyekszik bizonyitani.

Tisza Kálmán a Zsedényi E. indítványát pártolja; majd ugyan abban a honvédelmi miniszter is megnyugszik, mire el is fogadtatik.

Belföldi hirek.

*** A honvédmenház javára Matkovics Gáspár Fiumében aláirási ivet bocsátott közre; minek folytán az adakozók egy része által, egyszermindenkorra 1085 forint, a másik része által pedig évi járadék fejében 782 forint adomány jegyeztetett be.

*** Csongrádmegye közgyülése bizottságot nevezett ki, hogy mielőbb javaslatot terjesszen be a malmokban önkényesen s a közönség nagy kárára gyakorolt vámszedésre nézve.

*** Gróf Szapáry Géza fiumei kormányzó, — hir szerint — egy emberbaráti szép tettet követett el, a mennyiben bizonyos csalás miatt három évi börtönre itélt fiumei postahivatalnoknak szorgalmas és a legszebb reményekkel kecsegtető egyetlen tanuló fiát pártfogásába vette, és neveltetését gondozni elhatározta.

*** B.-Ujvároson, folyó hó 12-kén egy házasságban élő reform. nő 3 ép figyermeket szült egyszerre.

*** Nagy szerencsétlenség. Folyó hó 12-én egy tutaj 10 emberrel uszot a meglehetősen megáradt Körözsön Váradfele, Fugyi-Vásárhely előtt egy, a viz alatt levő czölöpbe ütődött oly erővel, hogy a tutaj szétszakadt és mind a 10 ember a vizöe esett, csak egynek sikerült életét megmenteni, kilencz pedig a vizben találta halálát!

KÖZGAZDASÁG.

— A fagyott szőllőkre vonatkozó elbánásról dr. Encz Ferencz, az általa szerkesztett „Borászati lapokban" következőleg nyilatkozik:

A teendőket meghatározza egyfelől a mivelési mód, mely alatt a szőllőt tartjuk és másik felől a fejlődés foka, mely alatt a fagy a szőllőt érte, ez utóbbi körülményt illetőleg pedig azt kell mindenek előtt kiemelnünk, hogy az idén a fagy szőllőinket szerencsénkre még igen fejletlen állapotban sujtotta. Ha a fagy a szőllő hajtását ugy mint az idén oly gyenge korában éri, midőn abban a megfásulásnak még nyoma sem volt, akkor összeszárad és lepereg az elfagyott hajtás, mihelyt azt a nap sugara pár óráig éri, s ennélfogva fölöslegessé válik azon vidéken, a hol a szőllőt fejre mivelik, a szőllős gazdának minden tényleges beavatkozása, mert kedvező időjárással, mint a milyen a mostani, rövid napok mulva ujból fogják helyre pótolni a fejet elboritó alvó szemeknek friss fakadásai a fagy által leperzselt s elpusztult hajtásokat. — Tavaly még pár nappal későbben pusztitotta el a fagy az ország szőllőinek legnagyobb részét, de azért hála isten, mégis volt meglehetős bortermésünk, mert a fejnek készen álló alvó szemei helyre ütötték ismét a fagy által elvett gyenge hajtásokat és azok hoztak még elég termést is! Ámde ezen fábiusi tétlenséget nem ajánlhatjuk azon borvidékek szőllős gazdáinak, kik tőkéiket a hosszu metszés valamely módositása alkalmazásával mivelik, mert a hol a csap, vagy bármikép kikötözendő ivvesszőnek gyönge hajtásai mind elfagytak, ott már nem lehet kilátásunk arra, hogy ne talán épségükben megmaradt mellékszemek az elpusztult főszemeket termékeny fakadásokkal pótolni fogják. Ily esetben — de csakis ily esetben — ha a csap vagy termő fának fakadása elfagyott volna, egészen vissza kell a csapot vagy ivvesszőt, szóval a termőfát metszeni; azért: miszerint a fej alsó szemeiből termékeny uj fakadásokat vagy legalább a jövőre egészséges fát minél biztosabban idézhesünk elő. A hol a termőfának (értjük a csapos ives vesszőt) csak egyes fakadásai fagytak el, ott természetesen semmi szükség e visszametszésre, mert ez esetben méltán arra tarthatunk számot, hogy a megmaradt hajtásoknak majdani tökéletesebb kifejlődése és termékenysége helyre fogja pótolni azoknak veszteségét, melyek a fagynak áldozatul estek.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATHÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Magyar északkeleti vasut.

Hirdetmény.

Alólirott vezérigazgatóság szándékozik a III. mérnöki szakaszban, a Debreczen Királyházi vonal 1456/₄. sz. szelvényei között 45 mtr. hosszu gerendahid átalakitási munkálatot egy vállalkozónak kiadni.

Tervezet, költségvetés szerződési és más feltételek a vezérigazgatóság ez osztályánál vacziutcza szentkirályi ház II. emelet, a rendes hivatalos órákban betekinthetők.

400 ft (négyszáz forint o. é.) bánatpénz Budapest főpénztárunknál legkésőbben junius 1-ig letételezendő.

Lepecsételt ajánlatok, melynek boritékaira azon megjegyzés „400 forint bánatpénz . . . . . sz. nyugta mellett a főpénztárnál letételezteteti" irandó legkésőbben folyó év junius 5 dike déli 12 óráig a vezérigazgatóság kiadó hivatalánál M. Valériautcza 10. szám II. emelet, benyujtandók.

Budapest, 1874. máj. 6-án

Vezérigazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

308 1—

HIRDETÉSEK.

BÉCSI VILÁGKIÁLLITÁS

LEGFELSŐBB ELISMERÉS.

LUHI FORRÁSVIZ

Legtisztább természetes sóda-viz

ÉRDEM-ÉREM 1884.

Beregmegye terménye. Munkácstól négy mértföldnyi távolban, a gácsi országut mellett fakad.

Vegykémletéből kitünik, hogy az égvényes savanyuvizek közzé tartozik, s a kétszénsavas sóda leven tulnyomó alkatrésze, méltán megérdemli a sódaviz nevezetét, mig ellenben azon ujabb időkben annyira divatos, s mesterségesen készült ily nevü viz, mely az ugynevezett **syphonokban** árultatik, nem egyéb piszkos folyó, vagy igen gyakran rosz kutviznél, mely mészkőből kifejlett szénsavval, 15 légsulyu nyomás alatt telittetik, s rendesen minden sóda tartalom nélkül van.

A **Luhi viz** mult világkiállitás alkalmával Bécsben kettős éremmel volt kitüntetve.

Savanyus borainkkal keverve, kitünően pezseg, s igen kellemes izü; s soda tartalmánál fogva, tompitva a bor savanyuságat, annak káros hatását a gyomorra ellensulyozza. — De tisztán használva kitünő szer a **záha** vagyis **gyomorégetés** s a **gyomorgörcs** azon neme ellen, mely a tulezva kifejlő gyomorsavtól származik. Gyakran az első pohár megivása a bajt eltávolitja.

Orvos urakat szabad legyen figyelmeztetnem, hogy a **luhi** vizben a kénsavas sóknak semmi nyoma sincsen, s azért használata tüdőbajok ellen a **seltersi** és **gleichenbergi** vizeknél előnyösebb. Ezen kitünő tulajdonánál fogva, alulirt a mult évben lezajlott cholerajárvány alatt, hüzenyos esetekben, a legjobb sikerrel használta.

Tejkezeléssel foglalkozó háziasszonyoknak, nyári forró napokban, mint a legártalmatlanabb ószer ajánlható, a tej megalválása, vagy mint mondani szokás, összemenése ellen. Egy vagy két kanálnyi, egy itcze tejhez töltve, egyébként tiszta kezelés mellett, megteszi hatását, a nélkül, hogy a tej izét változtatná.

A fekete kávé készitésénél, mielőtt ez aljától elszüretnék, minden csészére egy kis kanálnyit hozzáadva, a kávé zamatát jóban kifejti s kellemes izt ad.

Megjegyzendő, hogy azon luhi viz, mely az 1872-dik évben és 1873 elején meritttetett a forrás akkori czélszerütlen forlalása miatt nem egészen felelt meg a közkivánalomnak; ellenben a mostani, miután a légköri változások befolyásától mentesittetett, tartalmában állandó, s eddig ismert külső és belhoni savanyuvizek közül, legtisztább **sodaviz**.

Megrendeléseket elfogad Berghofer István ur Debreczenben. Ára egy rakasznak 5 forint 40 itczés vagy 80 meszelyes üveggel.

Nagyvárad, április 1. 1874.

Karlovszky Lajos.
orvostudor.

Tek. dr. Karlovszky Lajos urnak Nagyváradon.

Nyiregyháza, 1874. április 7. Szivesen engedek abbeli felszólitásának, hogy a „Luhi" viz hatása körül tett észleleteim eredményéről önt értesitsem.

Én azt eleinte különösen Bereghmegyébeni utazásom alkalmával, a helyszinén — gyógytárak különben nehezen levén elérhetők — igen gyakran rendeltem — a vegytani analysisre fektetve theoreticus elmélkedések alapján — mindenféle hurutos bántalmaknál, és az eredmény teljesen igazolta hozzákötött várakozásaimat. Nevezetesen emésztési zavaroknál, gyomorhurutoknál igen czélszerü, a betegeket teljesen kielégitő diaeteticus szernek bizonyult be.

Fogadja stb. **Dr. Baruch Mór.**

Dr. Karlovszky Lajos programmja által a „Luhi" viznek gyomorgörcs s általában gyomorbajok elleni gyógyhatására figyelmessé tétetvén, azt használatba vettem, s örömmel mondhatom, a legjobb sikerrel. De nemcsak magam, ki 18 év óta szenvedtem e bajban, — hanem többen, kik ajánlatomra igénybe vették, hasonló kedvező eredményt tapasztaltak, azért ezen kitünő vizet mindazoknak, kik gyomorbajban szenvednek, melegen ajánlhatom. Kérem önt ez alkalommal, legyen szives két barátom részére, kik szintén ezen bajban szenvednek, Pestre a „Vadaszkürthöz" két ládát felküldeni.

Pesten, 1874. febr. 26. **Müller Lajos.**

Több év óta annyira elgyengült hugyhólyagom, hogy a vizeletet megtartani képes nem voltam s neha óránkint 5-ször is üritenem kellett. Orvosok ajánlatára a „Luhi" vizet langyos ülőfürdőkkel összekötve használtam, s negy hét alatt egészségem egészen helyreállott. Ezentul folytonosan inni fogom.

N. Bisztra, márcz. 10. 1874. **Kengyel Sámuel.**

Egyedüli raktár **Berghofer Istvánnál** Debreczenben.

307 1—3

Értesités.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy a piacz-utczán **Nánási ház** alatt levő fiók-üzletemet mindenemü boron kivül, többek kivánatára 1873. évi jó minőségü **Érmelléki hegyi borokkal** is elláttam, melynek ára akószámra 11 forint, palaczkja pegig 20 kr. Árjegyzékek kivánatra ingyen.

tisztelettel
P. Mayer Farkas.
Bor-nagykereskedő.

309 1—3

Felhivás.

Melynél fogva tisztelettel felhivatnak a t. cz. szülék, hogy ha különböző koru gyermekeiknek, a német nyelvben. s irásban oktatást nyerni óhajtanak, első juniusig nagy Péterfia utcza 979-ik sz. a. háznál jelenkezni sziveskedjenek.

306 1—3

Eladó ház.

A Tornay-féle vendéglő szomszédságában, kádasutcza elején, az 1897. számu ház, 8 hold s 20 öl külső földjével, vagy ugyanott

egy pusztatelek,

melynek szélessége az utczára 12 öl, 4 hold s 10 □ öl külső földével, kedvező feltételek mellett eladó. Továbbá:

KERESTETIK

a városháza alatt lévő m. kir. **dohány** és **bélyeg-áruldába** biztositék letétel mellett egy alkalmas egyén, ki képes lenne azt szám adás mellett kezelni.

Bővebb felvilágositás vehető kádasutczán 1897. sz. a.

303 3—3

Hirdetmény.

Miután a hatóságilag engedélyezett árverési intézetemet végleg feloszlatom, van szerencsém a t. cz. feleket felszólitani, hogy intézetemnél levő ingóságaikat legkésőbb **folyó évi junius hó végéig** elvitetni sziveskedjenek, — mert ezen időn tul azokért felelősséget nem vállalok, hanem elárverelem.

Fisch K.

313 1—2

IDEIGLENES KIÁRULÁS a vételárban!

(a régibb czikkek 10-től 50%-ig való árleengedéssel)

Kubinyi Kálmán

norinbergi és diszáru üzletének ujból berendezése végett.

A kifogyott keresettebb áruk — folytonosan kiegészittetnek és hasonló vételárban árusittatnak el. u. m.

Szalmakalap raktár Ráth és társától
Lemez kalapok 1 ft 50 krtól feljebb.

NYAKKENDŐK
5 krtól feljebb
1 drb selyem felkötni való kendő (Lavalier) 25 kr.

Utazó készletek
1 drb vászon öndő 2 f. 50 krtól feljebb
1 db. fakoffer vászonnal boritva 3 f. 50 krtól feljebb.

Lovagló szerszámok
1 drb férfi ügyeg 12 frttól feljebb
1 „ „ kantár 1 frt 50 kr „

Tajt pipák és szivarszivók
(borostyanból is)
nagy választék különféle árban.

Séta és lovagbotok
15 krtól feljebb.
Szuronyos botok 75 krtól feljebb.

Pénz és szivartárczák
különböző ár és minőségben nagy kiválasztás, utánozott bagaria bőrből.

Asztali és zsebkések
bel- és külföldi gyártmány mindenféle árban.

GUMI ESŐ KÖPENYEK
8 frttól feljebb.

Bronce függönytartók és rózsák
10 krtól feljebb.

Chinaezüst alpacca és pakfong
mindennemü asztali készletek eredeti gyári árjegyzék szerint (Schoeller és társa legmegbizhatóbb czégtől.)

Szódaviz készitő gépek.
7 frttól 12 frtig.

800 darabnál több
Napernyó
80 krtól feljebb.
1 db női bélelt selyem napernyő fodorral 3 ft.

Prágai finom Glace-kéztyük.
Női 2 gomb: 80 kr, 3 gomb: 90 kr.
Férfi 1 „ 25 „

Toilet czikkek.
1 csupor Odontine (Treu Nuglisch) 50 kr.
1 üveg Glic. szappanfolyadék Zorgtól 50 „
1 „ „ toilet „ „ 60 „

ILLATSZEREK
15 krajczártól feljebb.
1 kis üveg valódi angol Bayley-féle Ess-Bouquet . . . 1 ft. 50 kr.
1 kis üveg utánzott Bayley-féle Ess Bouquet . . . . . 50 kr.

Hajakasztó giraf fésük
30 krtól feljebb.

Női kézitáskák
finom borjubőrből bronce-kerettel 1 frt 50 krtól feljebb.

LEGYEZŐK
25 krtól feljebb.
1 drb 12 hüvelyk hosszu fekete selyem, utczai legyező, 1 frt 80 kr.

Női ékszerek
különösen feketék, nagy választékban.

Különféle
szőnyegek.

Petróleum asztali és függő-lámpák
Dittmar R eredeti árjegyzéke szerint.

és számtalan itt meg nem nevezett a norinbergi-, disz-, férfidivatáruk, lovagló és utazó kellékek üzletéhez tartozók.

312 1—26

Üzlethelyiség: Debreczenben főpiacz, a ref. kistemplom mellett.

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.